

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

și lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cîsnădiei 3.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 5 Noemvrie st. v.

Mulți Români din țările coroanei Stului Stefan se vor întreba adesea împreună cu noi, ce poate fi cauza, că Maghiarii nu vor să înțeleagă dreptele pretențiuni ale Românilor și fac imposibilă bunăînțelegere între aceste două popoare, deși fiii cei adevărați și serioși ai ambelor trebuie să înțeleagă, că este o cestiune de viață și de viitor, ca ele să trăiască în bunăînțelegere și să-și respecteze și spriginească reciproc interesele.

La tot casul prima cauză a acestei nefavorabile stări de lucruri este însăși firea Maghiarului. Popor de viață asiatică, prin urmare cuceritor din fire, el numai în timpuri de grele nevoi se poate împăca cu gândul, că poate să trăiască alături de el și alt neam de oameni, cu aceleași drepturi și cu aceleași pretențiuni la viață, pe care le are și dînsul; alt neam de oameni, care se nu fie stăpînit de dînsul și față cu care el se nu aibă privilegiul de a fi mai mare și mai tare.

A doua cauză este părerea nenorocită, la care Maghiarii țin cu tot fanatismul naturii lor viu și vehement: că adevărată existență lor nu este asigurată aici în mijlocul popoarelor europene, cătă vreme ei vor rămâne numai în numărul, în care se găsesc astăzi.

Consecvențele acestei păreri — după convingerea noastră, greșite — sînt eforturile cele extraordinare, în care se întrec astăzi Maghiarii ca putere de stat cu Maghiarii ca societate, ca să absoarbă și să asimileze elementele nemaghiare din țeară.

Exemplul istoriei, că popoare cu mult mai mici ca cel maghiar, cum a fost d. e. clasicul popor al Grecilor, n'au perit și nu și-au pierdut până în ziua de astăzi individualitatea națională, dacă au avut în ele putere de viață și de rezistență, pe când alte popoare faimoase și gigantice într-o vreme s'au stîns de pe fața pămîntului, fără-ca să rămână altceva după ele decât, amintirea numelui lor, exemplul istoriei, dîcem, nu i-a învîțat, că viitorul unui popor nu depinde de numărul său, ci de la calitățile sale și de la modul cum se scie folosi de aceste calități.

Mari și tari și destul de mulți au fost odinioară și Turcii în Europa, dar' astăzi ce a mai rămas din puterea lor?

De altă parte orbiți de neînsemnatele succese, pe care ei le-au obținut prin maghiarisarea elasticului element ovricesc, Maghiarii nu vor să înțeleagă, că este o utopie a voi să maghiarizeze și pe celelalte naționalități și mai ales pe cea mai numeroasă și cea mai vigoasă dintre ele, pe naționalitatea română.

Nu, căci este clasică și ignoranța, în care se află aproape toți Maghiarii despre firea, calitățile, gradul de inteligență și de cultură, precum și despre aspirațiunile Românilor.

Noi sîntem mai mult ca siguri, că dacă Maghiarii ne-ar cunoaște mai bine decât ne cunosc, dacă ne-ar cunoaște tot atât de bine, precum noi îi cunoaștem pe dînșii, multe încercări zadarnice, care nouă ne cauzează nemulțumire și amărăciune, ear' lor nu le aduce nici un folos, ar rămâne neîncercate.

Dar' Maghiarii nu ne cunosc și nici închipui nu-și pot, cătă putere de rezistență, cătă cerbie zace în sufletul Românului, când e vorba de conservarea limbei și a caracterului său românesc. Nu ne cunosc, căci dacă ne-ar cunoaște, ar înțelege și ei, că sînt mai mult comice decât serioase strădaniile pretențioase ale „kultur-egypt“-iștilor și ale tuturor pionierilor hiperzeleși, care se îmbată și ei și îmbată și pe frații lor cu gândul, că poate să vină vre-odată vremea, când printre vâile Carpaților în locul fluierului românesc se zure pîntelul și în locul horei se se învîrtă csárdásul.

Ear' această ignoranță unilaterală este susținută și cultivată în mod sistematic de către organele de publicitate maghiare.

Cunoscut este, că presa maghiară în mare parte se află în mâinile unor elemente, care nu sînt neaoșe maghiare și care, precum individualitatea lor proprie este falsificată, voesc să falsifice și firea întregului popor maghiar. Acestea au produs în Maghiari convingerea, că precum ele s'au maghiarisat, se vor maghiarisa și naționalitățile, acestea meargă, cultivă și sporesc această slăbiciune a Maghiarilor, acest curent bol-

năvicios, ale cărui păcate se răsună atât de dureros asupra noastră și se vor răsună și mai dureros asupra Maghiarilor. Aceste elemente nutresc ura contra noastră în inimile Maghiarilor și îi țin într-o continuă preocupare contra noastră prin cele mai eronate și mai false informațiuni, de care dînic sînt pline coloanele organelor lor.

Dar' noi tot mai sperăm, că mai curînd sau mai tîrziu se vor îndrepta lucrurile. Mai curînd sau mai tîrziu vor trebui să înțeleagă Maghiarii, că sînt pe căi rătăcite și că binele lor și al nostru ne impune, ca să fim prieteni, ear' nu dușmani.

Vor trebui să înțeleagă, că de mulți profeți falsi au ascultat, că sînt nerealisabile aspirațiunile lor actuale și sînt greșite ideile, care și-le-au făcut despre noi.

Ear' de nu vor înțelege, ei se vor căi la timpul sau mai mult decât noi.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 5 Noemvrie st. v.

Foaia oficială „Budapesti Közlöny“ publică o ordonanță, pe care ministrul de culte și instrucțiune publică a adresat-o senatelor ambelor universități, senatului politehnicului, direcțiunilor academiei de drept și celor două comisiuni pentru censurarea profesorilor gimnasiali. Ordonanța stă în legătură cu noua lege militară și sună astfel:

„În cazul acceptării proiectului de lege militar, pe care l-a prezentat dl ministru de honveți, tinerilor ce sînt îndreptățiți la serviciul voluntar de un an li se interzice a-și continua studiile mai înalte în decursul serviciului lor militar, ear' de altă parte vor fi obligați a mai servi și al doilea an activ, dacă nu vor pute depune examenul de oficer cu finea anului înainte de serviciu. După-ce exigențele puterii armate nu admit speranța, că aceste cerințe din punct de vedere militar se vor reduce, ear' de altă parte se pare just, ca tinerii, care prelîngă împlinirea obligămintului lor militar fac progrese excelente și în studiile lor academice, să nu fie receptați cu unul, respective doi ani dela ajungerea deplinei lor calificățiuni, — senatul este recercat, ca să aștearnă proiecte deta liate dela facultățile respective despre aceea, că de ce favoruri s'ar pute împărtași acei ascultători, care fac progrese excelente în studiile lor, în spe-

cial însă aceia, care după terminarea serviciului militar de un an își fac examenul cu succes bun. Aștept căt mai îngrabă proiectele acestea împreună cu raportul senatului“.

Din Berlin se depeșează, că situația politică eară începe a se posomorî. Prelîngă toate afirmațiunile contrare, se poate asigura, că împrumutul rusesc nu se face în alte scopuri, decât în scopuri de înarmare. Un nou moment, care contribuie la această indispoziție, este și scirea despre schimbările ce s'au făcut cu privire la dislocarea trupurilor de armată rusești. Aceste schimbări se privesc în Berlin de înțăriri ale trupelor dela graniță.

„Die Post“ aduce chiar scirea, că la granița rusească se fac nou concentrări de trupe. E mai presus de orice îndoeală, că garnisoana districtelor rusești dela Vest s'a întărit din nou cu două divizii de infanterie, și alte două-trei divizii stau la dispoziție spre același scop. Aceste întăriri de trupe nu pot să se privească numai de nisce simple măsuri de apărare, deoarece lumea întreagă și chiar și Rusia o scie, că nimeni nu are de gând să o atace. În același înțeles scrie și „Kreuzzeitung“.

De altmintearea persoane competente din Berlin asigură, că în urma concentrărilor de trupe rusești au să urmeze hotăriri germane corespunzătoare și că și nouele credite militare stau în legătură cu acestea.

Din Belgrad se telegrafează, că sub-comitetul de revisuire a acceptat sistemul de o cameră. Consiliul de stat va avea cu privire la legislațiune un vot consultativ; a hotărî însă numai Scepina este în drept.

Cu privire la năvălirile Armărilor în Sârbia, Poarta a promis, că va face cercetare strictă și va pedepsi pe cei vinovați. Valiul din Cossovo va conduce cercetarea la fața locului.

Consiliul ministerial din Francia s'a ocupat altaieri cu afacerea Zanzibar-ului și cu înțelegerea dintre Anglia și Germania cu privire la blocarea țărmurilor Africe de-Ost. Această înțelegere va avea să fie notificată puterilor, și în așteptarea acestei notificări, guvernul francez ia dispozițiunile de lipsă, spre a controla, încât o privesc pe ea, ne-goțul cu sclavi.

Raportul

comisiunii parlamentare pentru desbaterea prealabilă a proiectelor de lege despre răscumpărarea regaliilor de cărcimărit conține în partea sa generală următoarele:

În stadiul de astăzi al finanelor noastre, când de o parte ne sîlim din toate puterile să realizăm marele scop al echilibrului financiar în economia statului și când, cel puțin în timpul din urmă, recunoaștem în această privință un progres simțit, nu ne putem închide ochii dinaintea faptului, că un succes al năsuințelor noastre numai atunci este de așteptat, când nu numai vom fi căt se poate de cruțatori în cheltuieli, ci ne vom folosi de toată ocaziunea, spre a sporii venitele noastre publice, intru-cât aceasta se poate, prelîngă conservarea și dezvoltarea averii private. În fața sistemului nostru de dare ce laborează de o prea încordată urcare a dărilor directe sînt dările de consum și cu deosebire dările beuturilor spirituoase, care, prelîngă toate urcările din timpul din urmă, nu sînt exploatate în măsura, în care se întîmplă în statele Europei civilizate. Spre acestea se îndreaptă atențiunea noastră, de câte-ori vine vorba despre inevitabila sporire a venitelor statului. Însă până acum ori-ce încercare trebuia să se oprească înaintea pedecilor, pe care dreptul de cărcimărit în organizația sa urbarială, așa dîcînd rămasă intactă, le pune în calea exploatării energice a beuturilor spirituoase din partea statului. Despre mărirea acestor pedeci ne putem face o idee aproximativă, dacă considerăm, că există comune, care sau nu voiau sau nu puteau exploata dreptul de cărcimărit, și de aceea plăteau contribuție foarte puțină, și altele ear', în care dreptul era preste măsură exploatat, și de aceea contribuții trebuiau să plătească cu prețuri însemnate beuturi rele. De aceea statul nu putea urca darea de consum, căci aceasta pe unele locuri poate nu s'ar fi simțit deloc, dar' pe altele ar fi și impus consumanților sarcini insuportabile.

Forma arhaică a dreptului de cărcimărit era stricăcioasă și în privința economică. Consumenții primiau — cu deosebire în provincie — beuturi nu numai scumpe, ci și foarte rele. Meseria cărcimăritului nu se putea desvolta, producătorul nu le aducea mari foloase și este în stagnațiune, deși consumul creștea mereu. Căci respectul față cu dreptul moștenit venia dînic în conflict cu exigențele vieții moderne și în cele mai multe cazuri cel dintăiu se putea mulțumi numai pe contul acestora.

Când pe la anii 50 și 68 s'a permis proprietarilor și bacanilor să vîndă vin în butelii închise, precum și spirit în cantități mai mici industriașilor, s'a dat o lovitură simțită regaliilor. Când însă la 1876 ministerul a

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Fapta omenească.

Scriori adresate unui om tînr.

(Urmare și fine).

E mare lumea aceasta, fără de margini și fără de sfîrșit, dar' nu este nici în spațiul fără de margini, nici în timpul nesfîrșit nimic, dar' nimic-nimic ce nu este și în tine, nimic ce poți cunoaște fără-ca să poți cunoaște și prin tine însuși, nimic ce ai pute să înțelegi, fără-ca să poți înțelege și prin tine însuși, nimic ce ar fi cu puțință afară de tine, fără-ca să fie și în tine însuși: tu însuși și numai tu singur ești împreunarea a toate!

Vrei să scii cum se petrec schimbările în partea anorganică a lumii, cum ceea-ce noi numim „materie“ se prefăce mereu în virtutea legilor nestrămutate ale firii, n'ai să străbați spațiul și timp, căci aceeași materie, care e pretutindenea și totdeauna, o găsești în fiesce-care clipă până chiar și în cel mai mic fir din geana ochiului tău, prefăcîndu-se după aceleași legi dinamice, chemice, și — cum le vei mai fi numind.

Vrei să scii cum se desfășură viața în lumea organică de jos, dela mucigaiu până sus la tine, n'ai să faci hecatombe și să îngrămădesci prin muzee „jertfele aduse științei“, căci

tu însuși ai trecut în dezvoltarea ta prin toate treptele vieții organice și ai în fiesce-care clipă a vieții tale toate treptele în tine, de jos dela ființa microscopică ce nu e decât un germen de viață până sus la tine, singurul, care nu numai vede, ci și înțelege tot-odată.

Ai ajuns, fără-ca să scii cum, în vârful piramidei și acum mă mai și întrebi, dacă voința ta e în adevăr a ta?

Răspunde-mi, te rog, tu mie: ai voit tu să te urci acolo? Scii tu de unde te-ai urcat și cum ai ajuns până sus?

Atunci, când erai pierdut, unde vei fi fost, ce te-a făcut să ești în sângele părintelui tău la iveală ca germen nevădit, ca cea mai primitivă manifestare a unei voințe de a fi?

Era voința ta ceea-ce hotărîa firea ta? Voiai tu cu o voință a ta să fii trecînd prin toate fazele de existență?

Ai ales tu însuși pe tatăl tău și pe mama ta? Ești tu acela, care a luat un bărbat din o parte a lumii și o femeie din altă parte a ei, ca să-i faci „un trup și un suflet“?

Ai hotărît tu însuși clipa zămislirii tale, dela care atât de multe atîrnă? Ești tu însuși acela, care a voit să fii băiat, eară nu fată, — tot un lucru, dela care atât de multe atîrnă?

După zămislirea ta, în timpul vieții tale fatale, ai hotărît tu cum are să trăiască mama ta, ce are să mănînce, prin ce fel de stări trupești și sufletesci are să treacă și cum are să te nască?

Ai hotărît tu când ai să te nasci și unde, cum și în ce fel de împrejurări, în atingere cu cine și în luptă cu ce ai să fii din clipa născerii tale până la moartea ta?

Și astăzi vrei tu ca să se petreacă în tine toate schimbările dinamice, chemice, magnetice, electrice și sensitive, care hotărăsc întregul mers al vieții tale organice, stările tale sufletesci, pornirile tale, gândurile tale, întreaga firea ta?

Eu, — iubite amice, — căt pentru mine nu-mi aduc aminte să fi voit vre-odată ceva din toate acestea: eată-mă, sînt aici, așa cum mă vești, și nu e nici meritul meu, dar' nici vina mea, dacă sînt anume precum sînt.

Serile, după-ce am lucrat timp de mai multe cîsurii în chilioara strîmtă și scundă, în care stau închis, deschid, mai nainte de a mă așeza la odihnă, fereastra din fața mesei, ca să-mi între aer rece și proaspăt.

Aceasta tu însuși o voesci! — imi vei dice tu, — și ai pute și să nu o faci.

Nu! — iubite amice, — eu nu!

Maică-mea, — fie iertată, — dicea, că „nu e bine“ să sîngi lumina când e supărare în casă, ci trebuie să sîngi mai înainte supărarea și numai apoi lumina. Și ori-și-ce s'ar

fi întîmplat în casa părinților mei, seara trebuia să fie pace, să ne cerem și să ne dăm unii altora iertare, pentru-că „noaptea sîntem în paza lui Dumnezeu“.

Eu nu pot nici acum să sîng lumina, fără-ca să mă dau „în paza lui Dumnezeu“, și una din cele mai scumpe mulțumiri ale vieții mele dînic este, ca serile, când mă întorc dela lucru și-i găsesc pe iubii mei dormind, să mă bucur de somnul lor și să mă plec asupra lor, mîrturisindu-mă în conștiința mea eu singur vinovat de toate suferările ce vom fi avut în timpul zilei.

Acum nu o mai fac aceasta tot ca altădată, dar' deschid fereastra, ca cel puțin gîmul subțire să nu mai fie și el între dînșii și mine, și chilioarea aceasta, plină de aer curat și proaspăt, imi e atât de prietenoasă.

Nu! — iubite amice, — eu, care sînt eu, n'as pute voi să nu deschid fereastra, căci mama mea voescă în mine să o deschid mai nainte de a sîngi lumina.

Din clipa, în care somnul mi-a închis ochii, încetez a mai fi eu însumi și mă perd din nou în lumea nesciută și nescitoare, din care am eșit fără de scirea mea la iveală și în care sînt deopotrivă cu mușchiul de pe stîncă, deopotrivă cu picătura de roaună, care este și ea singură deopotrivă cu toată apa din lumea aceasta.

De aceea te rog să ne oprim aici, la hotarul, preste care mulți au trecut, dar' nu

mai puțin au putut să înainteze fără de a se căi de tot pasul făcut spre ceea-ce nu se scie.

Tu ai fost, ca mine, copil și ai mers, ca mine, cu mama ta adese-ori la biserică. Adu-ți aminte zilele de Păști cu veselie în toate fețele; adu-ți aminte lumea adunată în biserică; adu-ți aminte pe preotul ce ese în ușa altarului și strigă cu mâinile ridicate: „Pace tuturor!“ — Apoi cetesce respicac cea mai sfîntă din toate evangeliile: *La început era cuvîntul...*

Mai nainte de toate a fost „cuvîntul“, acel vecinic și atotputernic, „pentru-ca să fie!“ a căruia ființă e tot ceea-ce este trecînd spre neîntîi.

Mai nainte de a fi fost tu fie chiar și numai ca germenul unui germen de germen a fost voința ca să fii, și tu întreg nu ești decât tapta, prin care voința aceasta se împlinesc, se suprimă, se consumă, ajunge a fi repaus.

Voința de a fi este în tine, în mine, în ori-și-care om, în ori-și-care ființă, izvorul a toată viața și faptele tale, care sînt viața ta, sînt întruparea acestei voințe.

Altă voință eu nu-mi pot închipui alături de aceasta; și dacă mă întrebi tu, ai ori nu o voință a ta, eu nu pot să-ți răspund decât, că voința aceasta e a ta, eu desvîrșire a ta. Tu însuși ai să o împlinesci; tu ai să o duci la repaus; tu însuși și tu singur ești im-

restrîns această permisiune, au suferit consumenții, fără ca producții să aibă folos.

Aceste neajunsuri se pot sana numai printr-o răscumpărare, care oferă proprietarilor o despăgubire cât de exactă. Dar această răscumpărare trebuie să fie de așa, încât statul să nu fie prea împovărat și să vină el în proprietatea unui drept, care, crescând treptat, să fie pe viitor un isvor, care să se poată exploata tot mai mult.

Aceste motive au condus guvernul la elaborarea celor două proiecte: pentru desdănuirea proprietarilor de regali și pentru regularizarea cărmăritului după răscumpărare. Acestea stau în legătură, pentru că statul nu poate exploata cărmăritul fără răscumpărare, ear' desdănuirea nu o poate plăti altul decât statul.

Altă modalitate ar împiedeca statul în exploatarea contributivă a cărmăritului și ar veni în colisiune cu diferite interese economice ale societății.

Dacă dreptul de cărmărit s'ar răscumpăra prin comune, ar rămâne încă multă vreme ceea ce a fost, fie și numai din motivul ca să se procure sumele de despăgubire. Consumenții ar plăti scump beuturi rele, ear' producătorul ar vinde ieftin beuturi bune. Ear' reducerea numărului cărmărilor, acest postulat al moralității publice, ar fi imposibilă.

Ear' statul tot n'ar pute exploata în măsură corespunzătoare darea de consum pe spirituoase și ar mai avea înaintea sa încă și eventualitatea, că neresind operațiunea, se fie silit a suporta și sarcini.

Comisiunea de aceea n'a aprobat părerea, ca răscumpărarea să se facă prin comune, și nici aceea, ca municipalitățile orașenești să fie exceptate dela răscumpărare. Dacă cărmăritul în diferitele părți ale țării s'ar regula în mod diferit, toate neajunsurile de până acum s'ar potența numai, ear' statului 'i-s'ar sustrage isvorul de venit ce suferă cea mai mare urcare.

De aceea comisiunea a acceptat răscumpărarea prin stat, dar' în conțelegere cu guvernul a acordat orașelor toate favorurile, prin care ele vor obține o despăgubire dreaptă. Raportul enumeră apoi modificările, care le-a făcut comisiunea la proiectele guvernului, și apoi încheie cu următoarele:

Am arătat modificările, pe care după lungi și minuțioase debateri le-am creșut necesare. Am arătat punctele de vedere, care ne-au condus și care, considerate fiind toate interesele ce sunt vrednice de considerat, servesc drept garanță pentru marile interese financiare ale statului, pentru dezvoltarea prosperității generale, și de aceea drept garanță pentru viitoarele trebuințe mai mari ale statului și pentru progresul viitorului. Am făcut mai multe modificări în interesul partidelor ce sunt de despăgubit și mai multe modificări în interesul cetățenilor, care prin noile imposite sunt atinși și mai imediat. Dar' de altă parte am făcut și modificări în interesul tesaurului public, care prin aceste concesiuni are multe poveri de suportat. Înțelepciunea casei va hotărî, dacă ne-a succes să aflăm în elaboratul, pe care îl recomandăm onoratei case spre primire, măsura cea dreaptă spre complanarea intereselor atât de diferite.

Budapesta, 10 Noemvrie 1888.

Ludovic Láng, contele L. Tisza,
referent. president.

Din Bucovina.

Cernăuți, 11 Noemvrie n. 1888.

Conducătorul tribunalului criminal din Cernăuți, consilierul superior Mihail Piteiu, împlineind 42 de ani în serviciul statului, a

plinirea ei; fericirea vieții tale este numai și numai împlinirea acestei voințe, cu deservire aceeași, care se împlinesc și în lumea cea mare, în care te perși și tu; după-ace somnul 'i-ia închis ochii.

Priceperea, mintea, înțelegerea, darul de a ști și judeca nu le ai pentru- ca să voesci, ci pentru- ca prin ele să ajungi la împlinirea voinței. Nu scruta deci nici odată ce ai să voesci, ci numai ce ai să faci, ca voința ta să fie împlinită; căci tu ești în lumea aceasta singura ființă, care nu numai voesci, dar' și acie totdeauna ce anume voesci.

Ce-ți pasă de făcătorul de rele? Ce-ți pasă de pedeapsă? Tu ai să împlinisci voința ta, ai să ajungi însuși la repaus; ear' împlinirea voinței tale nu poate să fie decât fapta, pe care o săvârșesci cu mulțumire, repausul tău nu poate să fie decât mulțumirea ta.

Căci dacă este adevărat, că numai fapta săvârșită cu mulțumire poate să fie în adevăr bună, e adevărat și că numai fapta bună poate să fie săvârșită cu mulțumire.

Ioan Slavici.

Cei doi frați.

Doi frați călătoriau pe câmp și se opriră la ameași sub umbra unui copac, ca să se odihnească. Când se deșteptară răcură lângă dinșii o peatră, pe care erau scrise aceste cuvinte:

fost la propria sa cerere pensionat. Activitatea și dreptatea lui sunt îndeobște prea bine cunoscute, ca să mai amintim de ele. Prin retragerea sa din oficiul public va avea domnia-sa mână liberă, de a lucra pentru prosperarea cauzei naționale române în țeară cu zelul seu destul de bine cunoscut. Di Mihail Piteiu se și înscrie în lista advocaților și în zilele acestea depuse și jurământul.

În 26 Noemvrie a. c. împlinesce metropolitul Dr. Silvestru Morariu 70 de ani. Soirea aceasta produse în publicul bucovinean bucuria cea mai mare. Se și constituî imediat un comitet pentru arangearea unei sărbări demne a iubileului mulțimii metropolit bucovinean Dr. Silvestru Morariu. Acest comitet invită toată inteligența gr. or. din Cernăuți la deliberarea programei sărbării. Adunarea a fost foarte bine cercetată și s'a ales un comitet executiv de 14 membri și un comitet pentru predarea unei adrese iubilarului.

În locul deputatului decedat imperial Isidor cav. de Zotta s'a ales în districtele Radăuți—Suceava—Câmpulung, consilierul judecătoresc Cornel Cosovici, cu o majoritate imensă.

Dilele acestea au fost alegerile comunale în Cernăuți. Partidul jidovesc a învins cu o majoritate imensă. Cu toate acestea au știut Românii, ale căror mandate expiră anul acesta, de a le menține.

Correspondentul.

Revisuirea constituțiunii în Sârbia.

În această privință „Staaten-Korrespondenz“ primesc din Belgrad următoarea corespondență:

În masele întinse ale populațiunii domnesc vederi optimiste în privința operei începute de revisuire.

Se speră, că regele va isbui să aplaneze diferențele dintre partide și să unească pe conducătorii acestora pentru facerea unei constituțiuni recunoscute și apreciate de toate partidele.

În cercurile politice conducătoare și mai virtos în cluburile partidelor nu prea domnesc optimismul, avându-se în vedere multe și marile dificultăți, care împiedecă o conlucrare spornică a partidelor.

De mai multe-ori s'a încercat regele Milan să împace partidele în ceartă și să le unească la o lucrare patriotică; astfel a urmat și după răboiul sârb-bulgar. Până acum toate aceste încercări și stăruințe personale ale regelui au fost zadarnice. De astă-dată regele procedează cu mai multă hotărîre și în mod mai sistematic decât mai înainte, și de aceea în cercurile guvernamentale se așteaptă la un bun sfârșit.

Până acum partidele au luat următoarea atitudine:

Partidul progresist salută cu veselie opera regelui și, deoarece crearea unei nouă constituțiuni este prevădută și în programul partidului, ea va da concursul seu.

Ea va rămâne neclintită pe partea regelui și a guvernului și în special va stărua, ca să nu se mai facă legi pripite, cum a fost până acum în Sârbia. Acie este un semn, că în partidul progresist sistemul cu două camere are mulți aderenți.

Liberalii în marea lor majoritate sînt adversari ai sistemului cu două camere; se crede însă, că prin oare-care forme și compromisuri vor pute fi câștigați. Liberalii, prin organul lor „Srpska Nezavisnost“, s'au pronunțat, că în noua constituțiune inteligența

„Cine va găsi peatra aceasta să se ducă în pădure spre răsărit și va da de un rîu, pe care îl va trece și va găsi o ursoaică cu pui; să iee puii și să fugă tot spre răsărit, unde va da de un munte; să se urce pe munte și să intre în casa, care se află pe vârful muntelui; acolo va da de fericire“.

Cel mai mic dintre frați dișe celui mai mare:

— „Haida împreună să trecem rîul, să luăm puii ursoaicei, să fugim pe munte și să găsim fericirea“.

Însă cel mai mare răspunde:

— „Eu nu umblu după fericire și te sfătuiesc pe tine să nu te duci. Cine sci, dacă scrierea de pe peatră nu e o minciună, și pe urmă, chiar dacă ar fi adevărată, se poate ca rîul să fie repede și să ne înecă sau se poate ca ursoaica să ne ajungă până la munte și să ne sfășie“.

Fratele cel mai mic reluă:

— „Eu mă duc, fiindcă dacă nu mă voi duce eu, ar se se ducă un altul și ar se iee fericirea în locul meu. E adevărat, că pot să fie primejdii în cale, însă fără muncă, fără greutate și fără risc nu se câștigă nimic în lumea aceasta“.

Fratele cel mai mare răspunde:

— „Cunosci proverbul, că „cine vrea prea mult nu are nimic“ și că „mai bine o vrabie în mână decât o sută pe gard“.

Cel mai mic răspunde:

trebuie să fie mai mult luată în considerațiune.

După constituțiunea actuală funcționarii administrativi, judecătorești, advocații, profesorii, învățătorii și toate persoanele cu leață dela stat, sînt excluși de a fi aleși în Scurpina, astfel că aci se aleg mai cu seamă țerani și comercianți. Echilibrul se creează prin numirea deputaților regali (a patra parte din deputații aleși), deschidându-se inteligenței țerii pe o cale lăaturalică drumul la legislativă.

Regele Milan a declarat în discursul seu cătră comisiunea constituțională, că voesc bucuroși să renunțe la numirea deputaților coroanei.

Prin urmare liberalii stabilesc ca principiu, că oamenii cu știință de carte sînt alegibili ca și țeranii și comercianții.

La acest principiu consimt și progresiștii și radicalii, acestia cu oare-care restricțiuni. Din manifestațiunile de până acum ale progresiștilor și liberalilor reese, că ei vor reprezenta elementul conservator în comisiunea constituțională. Deși în alte privințe vor lucra în sens liberal, ei totuși se vor întrepune în mod hotărît pentru auctoritatea coroanei.

Astfel radicalii: Ei declară în organul „Odjek“, că ei de asemenea sînt gata să deie spriginul lor la crearea unei nouă constituțiuni, dar' în același timp cer să se țină seamă de programul radical, ba chiar și executarea lui, deoarece- ce ei se cred partidul cel mai tare în popor; ei voesc să restrîngă puterea coroanei și să lărgescă drepturile representațiunii poporului, ale Scurpinei.

Totodată radicalii arată pe față neîncrederea lor în executarea operei constituționale și prin aceasta încetul pe încetul provoacă nemulțumire în țeară, dar' și neîncredere față cu ei înșiși fiind priviți ca un element, care împiedecă opera constituțională. Dacă conducătorii acestui partid vor isbui să înfrîneze, să moderate dorințele exagerate ale tovarășilor lor, atunci își vor crea un merit, vor deveni capabili de guvernament, astfel eventuala neisbucire a operei de revisuire va fi pusă în socoteala lor și pentru multă vreme ei vor perde influența lor de până acum.

CRONICĂ.

Visita Archiducelui Rudolf la regele României. „Universul“ din București este informat, că Alțeta Sa Archiducele Rudolf va face preste vre-o câteva zile o vizită regelui Carol.

Statute aprobate. Ministerul regese ungurese de interne a provădut cu clausula de aprobare sub Nr. 73.079 a. c., statutele „Reuniunii femeilor din Zlatna“.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Victor Kabina în „Karvas“; Stefan Vojátsék în „Katona“; Iuliu Schwartz în „Kovacs“ și Alexandru Grünwald în „Nemes“.

Promoțiune. Domnul Ioan Moșoiu din Tohanul-nou a fost promovat la 16 Noemvrie st. n. de Doctor în drepturi de cătră universitatea din Cluj.

Pentru cei- ce trimit carte postale este de mare importanță următoarea dispozițiune ministerială: Carte postale (de corespondență), care pe partea destinată pentru adrese mai conțin și alte împărțări, fie chiar și numai numele și locuința trimițătorului, nu se vor expedia mai departe și vor fi tractate întocmai ca și epistolele ce nu se pot admanua.

— „Și eu îți diș, că „cine se teme de căderea frunzelor nu vede pădurea“ și că „sub peatra, care nu se mișcă, apa nu trece“.

Fratele cel mai mic se îndreptă spre răsărit și cel mai mare rămase pe loc.

După- ce merse o bucată bună, fratele cel mai mic dete preste rîu, pe care-l trecu cu mari greutate, fiindcă valurile lui clocoțiau, de repede ce era. Cum trecu dincolo, dete preste ursoaică, care cât pe aci era să-l sfășie. El se apără voinicesc, luă urșii cei mici și fugi tot înainte.

Când ajunse pe munte un popor îi eși înainte, îl încungiră și îl proclamă împărat. Fratele cel mai mic domni cinci ani, apoi fu răsturnat de un pretendent. Se întoarse la fratele seu, care trăia liniștit în câmp, fără dureri și fără bucurii mari.

Amândoi frații își povestiră întâmplările.

— „Veți“, dișe cel mare, „dreptate am avut, când am diș să nu alerg după fericire; eu am trăit aici în pace, ear' tu pe tron ai trecut prin chinuri multe și prin zile furtunoase“.

Cel mai mic răspunde:

— „Nu mă căsc de ceea- ce am făcut; eu din chinurile mele am adunat o comoară de amintiri, care vor să-mi prindă bine în anii de bătrânețe, și tu comoara aceasta nu o ai“.

Din rusece, după Tolstoi.

Din călătoria Maiestății Sale Împăratelei-Reg. „Fremdenblatt“ publică o corespondență, din care extragem următoarele: Soirea Împăratelei în Caravassara a fost întâmpinată, — cu toate- că era timpul ploios — cu festivități spontane, cu iluminăția orașului și a colinelor din giur etc. Maiestatea Sa a intrat călcând în înțelesul strict al cuvîntului pe rose și lauri, ear' poporul, cucerit de afabilitatea Înaltei Doamne, se apropia cu în-suflețire, spre a-și exprima bucuria și alipirea cătră „Vasilissa“. Locuitorii entusiasmați până la extrem au oferit Maiestății Sale prin prefectul locului mandatul de deputat al districtului. Din nenorocire Împărateasa Austriei n'a putut satisface acestei dorințe a poporului însuflețit. Sosind Maiestatea Sa într'altă localitate din Epir, a fost asemenea mișcată de ovațiunile și entusiasmul, cu care a fost primită, și drept recunoscîntă a întrebat pe primarul, că nu poate oferi vre-un ajutor pentru săracii acestei brave localități? Răspunsul destul de neobișnuit al primarului a fost: „Nu, Maiestate, căci noi nu avem săracii!“

Restanțele dării directe în comitatul Turda-Arieș sînt de 306.772 fl. 48 cr. Abia s'au încassat din darea directă 67.445 fl. 9 cr. Pentru încassarea restanțelor s'au trimis din partea statului 6 executori.

Un urs împușcat. Un țeran din Gurariului a adus ieri la țerg un urs mare, pe care l'a împușcat el din sus de comuna Gurariului. Ursul a fost numai decât cumpărat decât neguțătorul de blane I. Grtin.

Bubatul grasează în comuna Poiana lîngă Sibiu, după- cum ni se împărtășese de acolo, între băieți într-un mod căt se poate de trist.

Societatea academică „Junimea“ din Cernăuți și-a ales în adunarea generală din 3 Noemvrie a. c. noul comitet pe anul administrativ 1888/89 precum urmează: President: stud. jur. Alexandru baron de Hormuzachi; vice-president: stud. jur. Ioan Bumbac; secretar I.: stud. jur. Oreste Băleanu; secretar II.: stud. teol. Stefan Sbiera; cassier: stud. fil. Grigoriu Filimon; controlor: stud. jur. Corneliu Honimica; bibliotecar: stud. jur. Ioan Balmoș; econom: stud. teol. Oreste Băndeschi.

Conferența catolicilor, ce a fost convocată pe sfîrșitul acestei luni, s'a amănat pe luna lui Maiu, după- cum spune „Vaterland“.

Căt consumă Viena? Comisariatul de țerg al orașului Viena publică în fiecare an un raport asupra cantității de carne, făină și alți articli de nutreiment, care se consumă în Viena în decursul unui an. În anul 1887 s'au tăiat în țergul de carne 195.570 de vite mari, ear' în diferitele măcelării ale orașului 59.868 viței, 19.704 porci, 9986 oi, 5751 miei și 125 porci, apoi s'au vîndut în aceste măcelării 7.096.110 chilgr. carne de vită, 620.552 chilgr. carne de vișel, 580.738 chilgr. carne de porc proaspătă și 141.551 chilgr. carne de porc afumată, 200.902 chilgr. carne de oaie. În țergul de carne s'au vîndut preste 2.000.000 chilgr. de carne. Afară de aceasta se consumă atîta carne importată, apoi salami, șunci, slănină etc. Dacă preste tot computăm, că în Viena se consumă pe an 42.509.384 chilgr. de carne, pe diș se consumă 116.464 chilgr. Consumul cărnii de cal a crescut în anul 1887; s'au tăiat 6271 de cai.

Principele Ferdinand de Hohenzollern a fost înaintat la gradul de locotenent în armata germană.

Fabrică de luminări de stearină în România. Se spune, că un fabricant din Brașov a sosit în capitala României, pentru a se înțelege cu diferite persoane financiare de acolo, în vederea înființării unei fabrici de luminări de stearină.

Proces în contra căilor ferate române. Se vorbește cu siguranță de procesul, pe care-l va intenta fosta direcțiune a liniei Lemberg — Cernăuți — Iași direcțiunii căilor ferate române.

Nouă linie ferată rusească prin Basarabia. Rusia va face în primăvara viitoare o nouă linie ferată prin Basarabia. Ea se va construi în urma avisului statului major.

Împrumutul rusec. Diarului „Fremdenblatt“ i- se împărtășese din Berlin: În cercurile bine informate se vorbește, că împrumutul rusec se va întrebuița exclusiv numai pentru scopuri de înarmare, și există temerea, că dacă împrumutul va deveni definitiv perfect, se vor reîncepe neliștirile, întocmai ca la începutul anului.

Averea ex-reginei Natalia. Diarele sârbesci constată, că regina Natalia posedă o avere, care se urcă la vre-o patru milioane de franci, din care numai două sînt depuse la frații Rothschild din Viena, ear' restul e în diverse proprietăți.

Câți străini sînt în Paris? Numărul străinilor, care, — conform noiei legi franceze, — au făcut declarația de reședință la prefectura poliției, se urcă la 129.000 până acum.

Institutul lui Pasteur s'a deschis cu mare solemnitate în 14 l. c. Au luat parte la sărbătoare mai mulți reprezentanți ai științei, apoi președintele Carnot și ministrii, precum și fondatorii institutului, între care se vedea și Alfons Rothschild. Feciorul lui Pasteur a ținut o cuvîntare la adresa lui Carnot. Cu ocaziunea deschiderii acestui institut i- s'au făcut în Paris mari ovațiuni lui Pasteur.

Trăsnit pe scenă. Într'un teatru din Milan s'au stins deodată toate becurile electrice. Lumea rămase într-o adîncă întunecime și se produse o mare încurcătură. Directorul teatrului alergă la apartamentul de iluminat și găsi pe omul, care mînuia curentul, lungit la pămînt și tapen. Slobodi curentul și teatru se lumină din nou. Individual fu dus într-o cameră și cercetat de medici. Acestia au constatat, că omul fusese trăsnit de un curent atmosferic atras de electricitatea din rezervor. Afară cerul era foarte înorat.

Timpul în Europa. Noaptea e frig și îngheață, ziua însă relativ e cald. Barometrul se meren și seara ajunge la 750—780 mm. În Ungaria timpul e senin, zăpadă a cădut zilele acestea numai pe la Agram 8 mm. și pe la Fiume 6 mm. Presiunea aerului preste toată Europa e ridicată: maximul presiunii aerului e în Irlanda de 775—780 mm., minimul în Transilvania de 740—745 mm. Temperatura nu s'a schimbat. Institutul central meteorologic unguresc anunță vînturi aspre dela Sud-Ost, cerul înorat, fără însă de a căde zăpadă ori de a veni vre-un îngheț mare.

Cîteva cestiuni metodologice.

(Studiu asupra unor capitole din „Logica“ d-lui T. Maiorescu. Ed. II. București 1886).

De Stefan Velovan

(Urmare).

Luăm un exemplu din sfera raporturilor de succesiune:

Dacă trecăm o bucată de sticlă cu un petec de mătăș, ceara roșie cu postav, rășina cu o blană de animal etc., se nasce electricitate.

Fricțiunile sticlei de mătăș, a cerei roșii de postav, a rășinei de blană etc., sînt tot fricțiuni de materii fizice.

Fricțiunea materiilor fizice produce electricitate.

Și în acest raționament vedem, că termenul mediu înfățișează variațiunile dela un cas la altul, care vin a fi eliminate. Concluziunea nu conține decât ceea- ce este constant în toate casurile. În exemplul nostru raportul constant este, că fricțiunea materiilor fizice e urmată de electricitate. În aceasta concordează toate casurile de experiență făcută.

La fiecare succesiune deosebite antecedente și secuențe, pe care le numim momentele succesiunii (spre deosebire de notele coexistenței). Ceea- ce se exprimă în concluziune ca constant, sînt momentele, pe care le numim esențiale și care rămân neeliminate. Între aceste din urmă antecedentele se numesc ca ușa, ear' secuențial efect. În exemplul nostru fricțiunea materiilor fizice e cauza și electricitatea este efectul. Cu respect la acești termeni raportul de succesiune constantă se numesc și raport de causalitate. Concluziunea, care exprimă acest raport, se numesc lege de causalitate.

Ni se impune întrebarea: raportul de succesiune constantă ce vine a fi exprimat în concluziune ca o lege de causalitate este el totodată și un raport de succesiune necesară, după- cum sîntem obișnuși a înțelege causalitatea? Răspundem: necesitatea lui atîrnă și aici dela numărul casurilor concrete, în care s'a constatat, că succesiunea aflată e constantă. Convingerea, că această succesiune e absolut necesară, nu o putem avea decât atunci, când toate experiențele relative la această succesiune vor fi terminate. Întîmpinăm în punctul acesta aceeași imperfecțiune ca și la raporturile de coexistență. Garanția pentru necesitatea raportului causal, așadar' și pentru temeinicia legii, nu o primim în fața casurilor viitoare, decât pe baza casurilor de experiență deja făcută. Eată pentru- ce ne vedem siliți a înmulți aceste casuri, supunînd legea la continue probe nouă.

Proba: fricțiunea materiilor fizice produce electricitate.

Când frecăm succinul cu un petec de bumbac încă avem o fricțiune de materii fizice.

Succinul freat de bumbac va trebui să producă electricitate.

Concluziunea acestui raționament ne prevestește efectul, la care avem să ne așteptăm, când frecăm succinul de bumbac. Dacă efectul se ivesc, avem un nou razim pentru certitudinea legii. Noi o afirmăm de aci înainte cu mai multă tărie. Dacă efectul nu s'ar ivi, legea cea în forma ei de până aci și trebuie să se precizeze după metoda diferenței (precum se va vedea mai târziu).

Prin concluziunea primului raționament constatăm, că în mai multe casuri de succesiune concretă două momente se succed constant una pe alta, până când alte momente antecedente variază dela un cas la altul și vin a fi eliminate. Concluziunea raționamentului al doilea ne îndeamnă să adevărim concesiunea aflată și prin chiar aceasta să o considerăm ca o lege de causalitate necesară.

Metoda concordanței, aplicată la raporturi de succesiune, va avea următoarea regulă:

Dacă aflăm în mai multe casuri de succesiune concretă, că două sau mai multe momente se succed constant unul pe altul, până când celelalte momente antecedente variază dela un cas la altul; acestea din urmă

Casa Nr. 2

din strada orfanilor (Waiseng.)
e de vânzare din mână liberă.

Detailuri se pot afla acolo.

[648] 3-3

INSTITUTUL TIPOGRAFIC

din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresc

cărți de tot felul,

anunțuri de căsătorie,

anunțuri funebre, placate,

bilete de vizită,

conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primește în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii, scrise în stil popular, și alte de asemenea.

Condițiile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția Institutului.

A eșit de sub tipar:

DICTIONAR

român-german și german-român

de

Sab. Pop. Barcianu,

odin, paroh gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc.

Revidat și completat

de

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germană.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Chiar acum a apărut:

Partea II. Germană-română.

1152 pagini.

Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.

Depozit general

pentru România la librăria lui

Alexandru Degenmann,

București, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

Călimdarul Poporului

pe anul comun

1889.

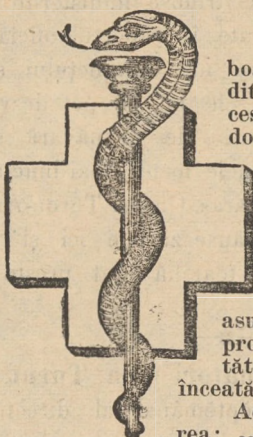

Cuprinsul: Călimdarul astronomic și bi-sericesc. — Cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1889. — Genealogie regenilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile vechi și nouă. — Scala timbrelor. — Todorică, povești. — Dacă vrea Dumnezeu, narațiune populară, de Nicu Gane. — Economic: Cultura inului. — Șoareci de câmp. — Gardurile vii. — Poezii: „Ochiul lui Bogdan”, baladă de Ciru Economu. — „Deosebite arme”, de Ioan Nenițescu. — „O suflă...”, de Duiliu Zamfirescu. — „Freamet de codru”, de Mihail Eminescu. — „Scrisoare, de Veronica Micle. — Câteva credințe ale Românilor. — Doine populare. — Anecdote populare: Lupul și oierul, de Th. D. Speranță. — Grecii la temniță. — Și așa se potrive! — Liturgia unui mocan. — Mie-mi e urâtă gâlceava. — Bun răspuns! — Țiganul în tovărășie cu Românul. — Ei, nechează, las' că nu știu! — Vitejia Țiganului. — Têrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România.

Numerul 20 cr. exemplar.

Venditorilor se dă un rabat de 20%.

„Tuberculosă“ „Asthma“

Phthisie. Oftică. Lipsă de respirație.

Catar bronchial cronic

boale de plămâni trecuți pe tot de incurabile; dar acum s'a dovedit neîndoielnic lor curabilitate în toate cazurile. — Atește despre acest lucru la aparență de necredut dela profesori de universitate, dela doctori în medicină și un număr puternic de adrese de mulțumită pline de bucurie dela cei curați stau fleacăruia la dispoziție în copie autentică, gratuit și franco. — Succesele de cură strălucite și durabile, dovedite prin ateste, chiar și acolo, unde altceva nu a mai ajutat nimic, prin întrebuintarea

Exhalațiunii de gasuri (Rectal-Injection)

consistă în grabnică dispărere a tusei, a flegmei, a frigurilor, a asudării de noapte, a lipsei de respirație etc., în reîntoarcerea promptă a somnului sănătos, în pofa de mâncare și în creșterea greutatei corpului chiar până la 6 chilo în 6 săptămâni. — Procesul boalei înceată cu desăvîrșire chiar și în cazuri desperate.

Acestor succese de cură notorie nu rămâne decât a alătura observația: „Nici un bolnav de plămâni” se nu trăgăneze cu aplicarea curei de exhalațiune. — Cura nu e molestătoare, nici distrugătoare, și e garantată fără boale de consecuență. — Aparatul de exhalațiune de gas c. r. priv. (Rectal-Injector) pentru medici și pentru întrebuintare proprie, cu îndrumări și apertinențe pentru producerea gasului fl. 8.—, cu gasometru fl. 10.— bani gata ori cu rambursă postală.

[629] 5-52

Dr. medic. Altmann,

Viena, VII. Mariahilferstrasse Nr. 70.

Mănăstirea Benedictinilor, Seckau 1. Knittelfeld în Stiria, 29. Iulie 1888.

† P. A. X.

Stimabile Domnule Doctor!

De un an încoace sîntem în posesiunea renumitului D-tale aparat de exhalațiune de gas, acela nu numai aici s'a adeverit de excelent, ci și în alte mănăstiri ale congregațiunii noastre.

Cu distinsă stimă

Pater Placidus Berner, O. S. B.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC din Sibiu

recomandă:

Comassările

de

IOAN CORNEA,

inginer diplomat.

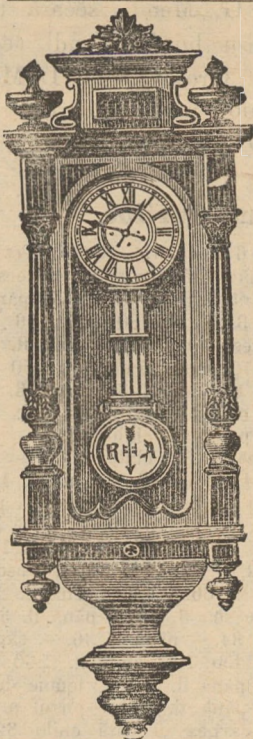
Prețul unui exemplar 15 cr. v. a.

Minune în ce privește ieftinătatea!

Negustorie
de
expediție

„la coroana ung.”

trimite pretutindenea prelungă rambursă postală următoarele mărfuri, care se vînd în calitate excelentă cu prețuri necețut de ieftine.

Numerul fl. 7.85

costă un splendid ajustat
orologiu cu pendulă

cu garanție de 5 ani.

Orologiile acestora sînt în lăji de lemn de nuc bogat sculptate în stil gotic, cam 1 m. de lungi și 35 cm. de late, montate cu sticlă, cu garniseală fin poleită, și au un mecanism aproape neruinabil.

Cheia de tras e dublă, orologul este regulat pe secundă, așa că un astfel de orologiu cu pendulă nu-l întrecie nici un orologiu învît priveșce mersul excelent, și este și cea mai frumoasă și mai bizuită mobilă.

Lada pentru pachetare se scotese în 70 cr.

Numerul fl. 2.50

costă un splendid ajustat
orologiu de perete cu aparat de trezit cu clopot, în ramă de lemn de nucă cadran ce luminează de sine, umblă și trezește punctual.

Numerul fl. 3.90

costă un orologiu de trezit francez de bronz, cu aparat de trezit cu sunet clar, o decorație pentru ori-cine, pentru casă, precum și în cătării cu un mecanism durabil pe vecie ce umblă punctual și corect.

Numerul fl. 4.50.

costă un excelent orologiu de argint-nichel de buzunar, cu un mecanism excelent și regulat, cu un toc splendid gîșcat cu sticlă de cristal, foarte frumos.

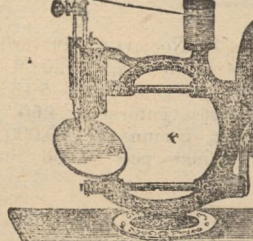
Numerul fl. 5.25

costă un orologiu de buzunar-re-montoir de argint-nichel fără cheie, cu arătător de secundă bine regulat, sticlă plană și instrument de arătare mecanic. Mai departe același orologiu remontoir din argint veritabil de 13 carate fl. 8.50.

Mașină de cusut pentru familii

de cea mai nouă construcție costă, în loc de 15 fl., acumă

numai fl. 5.50

Garantiez pentru excelența prestare și pentru împunsătura frumoasă și regulată a acestei mașini de mână, Lucrarea iute, frumos și tare, aproape ca ori-care mașină mare, coase toate materiile fără excepțiune, fie fine ori dure, face după plac împunsături mari, mijlocii ori de tot mici, este după cele mai nouă experiențe mecanice-tehnice durabil construită din cel mai bun material și se expediază împreună cu toate reușitele ce-i aparțin și cu instrucțiunea de folosință.

Toate cu 97 cr.

97 cr. 1 pălărie bărbătească din pânză moale în toate colorile.	97 cr. 1 cămașă bărbătească din șifon fin, creton sau oxford.	97 cr. 1 păr. ismene bărbătesci din pânză de casă, lucru trainic.	97 cr. 12 buc. batiste chivite cu bordură.
97 cr. 1 cămașă femeiească cu broderie, din șifonul cel mai fin.	97 cr. 1 corsetă de noapte cu broderie, din cel mai fin șifon.	97 cr. 1 păcheie ismene femeiești cu broderie, din cel mai fin șifon.	97 cr. 1 sucnă, des împletită, călduroasă ca blana.
97 cr. 6 părechi de ciorapi de o culoare sau vîrșăți.	97 cr. 3 păr. de ciorapi pentru dame, calitate bună.	97 cr. 1 peptar de lână pentru domni și dame.	97 cr. 1 păreche ismene de lână (sistem Jäger pentru domni.
97 cr. 1 față de masă bună, albă, damast ori colorată.	97 cr. 6 serviete, albe ori colorate, mustră de damast.	97 cr. 6 merindare, în sur cu vîrșă.	97 cr. 6 ștergare, mustră de carro, chivite.
97 cr. 1 cearceaf, complet, mare, chivit gata.	97 cr. 1 covor de pat din lute frumos desinat.	97 cr. 1 șal pentru dame 3/4 de mare, călduros.	97 cr. 1 năframă de mătășă de 1 cot de mare, colorată după plac.
97 cr. 1 lulea de spumă de mare cu acoperiș.	97 cr. 1 țigaretă de chichibari veritabil.	97 cr. 1 ciubuc cu vergă veritabilă de vișin.	97 cr. 1 mașină de foc cu mecanică, se aprinde de sine.
97 cr. 1 eventail de dame, frumos zugrăvit, modern.	97 cr. 1 lanț de orologiu din aur artificial cu acțiatoare.	97 cr. 1 degetar cu brillant, petri imitate.	97 cr. 1 medailon, cel mai nou felon cu petri.
97 cr. 1 brățar, bogat împodobit cu petri.	97 cr. 2 felinare, de argint de Britan, veritabil din Londra.	97 cr. 1 lingură de supă, argint de Britan, veritabil din Londra.	97 cr. 6 linguri de mîncare, argint de Britan, veritabil din Londra.
97 cr. 12 linguri de cafea, argint de Britan, veritabil din Londra.	97 cr. 3 țeștițe de masă, argint de Britan, veritabil din Londra.	97 cr. 6 furculițe franceze, argint de Britan, veritabil din Londra.	97 cr. 1 dosă de zahăr, argint de Britan, veritabil din Londra.

Mai departe se află încă 2000 bucăți

covoare de masă și de pat

mari, superelegante, fine și foarte moderne de rips fin, în cele mai splendide colorii cu borduri variat colorate și cu desin de flori, mustră întră adevăr frumoase,

fl. 1.65

bucata. Covoarele sînt giur-impregiur chivite cu gîțane frumoase colorate și la cele 4 colțuri decorate cu enaste fine de plîș, cu totul însă jumătate pe nimic.

1 bucătă, 30 coți pânză de munte fl. 5.50.	1 bucătă, 30 coți șifon fl. 5.50.	1/2 duzină batiste albe de in veritabil 90 cr.
1 bucătă, 30 coți gradual bun de ațlas fl. 6.50.	1 rînd de haine de pat colorate fl. 6.50.	6 bucăți cearceafuri nechivite, 3 coți de lungi, 2 coți de late fl. 8.50.
1 bucătă, 30 coți barchet alb fl. 6.50.	1 duzină batiste de in, cu margine colorată fl. 2.25.	0 garnitură de bouret, din cea mai fină materie de bouret fl. 10.—.
1 garnitură de cafea colorată, 1 față de masă, 6 serviete fl. 2.25.	1 duzină ștergare de in, Damast fl. 2.50.	1 rest de covor, 6 metri fl. 2.—.

Ori-ce comandă, fie cât de mică, se efectuează cu îngrijire și conștiențios. Tot ce nu convine se reprimese fără obiecțiune, se schimbă ori se returnează paralele. Expedarea se face cu rambursă postală. Comande sînt a se adresa la singura adresă:

Versandt-Geschäft „zur ungar. Krone“, Wien, 5. Bezirk, Rüdigerergasse Nr. 1/13.

Scutiți-vă caii

în contra umedeli și a frigului!

Depozitul general al celei dintăi și celei mai mari fabrici de

TOALE DE CAI

trimite prelungă cele mai ieftine prețuri toale de cai, foarte solide și trainic lucrate, grele și massive:

Toale de cai prima calitate

190 cm. de lungi, 130 cm. de late, cu basă sură și cu bordure viue, dese și călduroase, bucata numai

fl. 1.50

Aceleași, 2 metri de lungi, 1 1/2 metri de lat, bucata numsi cu fl. 1.80.

Toale de birje elegante și galbine în coloarea pucioasei

cu borduri împătrate late, negre-roșii ori albastre-roșii, ca. 2 metri de lungi și 1 1/2 metru de late, bucata numai

fl. 2.50

Splendide toale domnescei double de coloare aurie

se pot întrebuinta și de covoare frumoase, bucata numai fl. 3.50

Sute de adrese de recunoștință. „Mustrele d-tale ne-au sosit astăzi și te recercăm a ne trimite cu calea ferată 24 bucăți a fl. 1.50, 12 bucăți a fl. 2.50, 12 bucăți a fl. 3.50. Administrația minelor din Vordernberg.

Expedează în toate locurile cu posta, calea ferată ori cu naia, prelungă rambursă postală ori trimiterea prețului.

Adresa:

Pferde-Decken-Fabriksniederlage A. Gans, Wien, III., Seidelgasse 4.

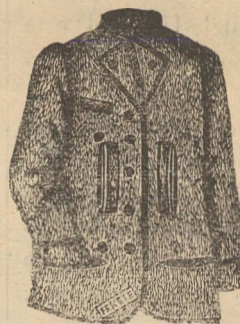
[630] 6-12

Cea dintăi

[624] 6-12

negustorie de expediție vieneză

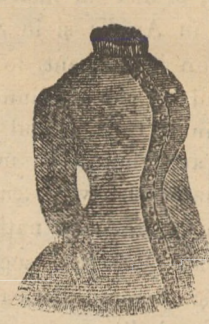
„la coroana ung.”

Numerul fl. 5

rocuri
de pousse

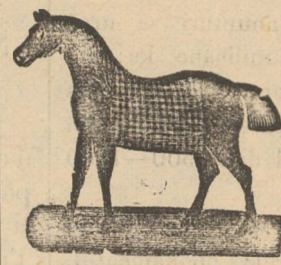
bucata de toale de cai, se vînd de minune ieftine din cauza desființării fabricii de toale. — Cine își cruță, caili să-și cumpere aceste re-

Numerul fl. 1.80

Jachete
de earnă

pentru domni și dame, în cele mai frumoase colorii de modă, se dau după ori-ce trup, e cea mai bună îmbrăcăminte de earnă și de toamnă. Numerul fl. 1.80.

Numerul fl. 1.75

bucata de toale de cai, se vînd de minune ieftine din cauza desființării fabricii de toale. — Cine își cruță, caili să-și cumpere aceste re-

Toale de cai,

care nici odată nu se mai pot căpăta așa de bune, de mari, de gronșe, de călduroase și de ieftine.

Numerul fl. 6.50

Un rînd
de haine bărbătesci

modern, elegant, splendid, de toamnă și de earnă, din materiile de toamnă și de earnă din Britan, în ori-ce mărime și în ori-ce coloare, așadură laolaltă

1 păr. pantaloni, 1 gi-lăță, 1 roc.

1. calitate. 2. calitate.
Un rînd întreg
fl. 6.50 fl. 8.50
3. calitate.
fl. 10.50

Drept măsură e suficient să se arete la comanda lungimea pantalonilor, cuprinsul peptului și lungimea mînecelor, precum și coloarea dorită a vestimentelor. Mustră nu se pot trimite, deoarece se află numai rînduri întregi.

Aceleași vestimente pentru băieți după măsură dela 6-13 ani, fiecare calitate cu fl. 2 mai ieftin.